

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja (po pošti prejemani za avstro-ogrsko deželo) za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden (mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Žrtev razmer“.

Razsodba c. kr. deželnega sodišča v zadevi konfiskacije našega podlistka »Žrtev razmer« za službi, da ji posvetimo nekoliko pozornosti. Ne bomo se ozirali na dejstvo, da je bila konfiskacija iz politične oportunitete zaukazana, pač pa se nam zdi potrebno, da denemo na kritično rešeto razloge, s katerimi je deželno sodišče svojo razsodbo utemeljilo.

V razlogih razsodbe deželnega sodišča je najprej pojasnjeno načelno stališče, na katero se je postavil sodni dvor glede podlistka »Žrtev razmer«.

V tem oziru je rečeno:

Pri razsoji vprašanja, je li v zaplenjenih podlistkih, naslovljenih »Žrtev razmer«, dobiti učin kaznjivega dejanja sploh in katerega posebej, je poleg vsebine teh podlistkov in njih tendence vpoštevati tudi posebne odnose, krajevne in časovne razmere, v katerih so ti podlistki izšli; nadalje dejstvo, da so bili priobčeni v jako razširjenem dnevniku, kateri se bere v vseh slojih ljudstva in po katerem sega — kar je notorično — prav rada tudi mladina, osobito še nezrela šolska mladina; končno se tudi ne sme prezreti notorično dejstvo, da se v tej deželi bije ljut boj med narodno-napredno ali liberalno in med katoliško-narodno ali klerikalno stranko in da stoji politični dnevnik »Slov. Narod« v prvi vrsti onih listov, ki vodijo ta boj proti katoliški narodni stranki, koje vodstvo je zopet v prvi vrsti v rokah duhovščine, katera smatra za svojo dolžnost, v varstvo katoliške vere in tega verskega prepričanja v vseh slojih slovenskega ljudstva, pobijati nazore in stremelje nja narodno-napredne stranke in katerega boja se ne udeležujejo samo posamezni člani duhovskega stanu, nego duhovščina — osobito mlajša — sploh kot skupni organizem.

S tega stališča presojsani, dobe

zaplenjeni podlistki ves drug pomen in namen, kakor bi ga morebiti imeli v drugačnih odnošajih in v drugih krajih, s tega stališča je pa tudi povsem pritrđiti nazoru, da je v teh podlistkih kot celota dobiti objektivni učin pogreškov v smislu §§ 302, 303 in 516 k. z.

Tako govori razsodba. Odkrito povemo: to utemeljevanje nas je skrajno presenetilo.

Po našem prepričanju ima sodišče dolžnost in pravico preiskati in odločiti, če je v vsebino zaplenjenega spisa storjeno kako kaznivo dejanje in to brez ozirov na druge okolnosti.

A kaj je storilo deželno sodišče? V obrazložitvi svojega načelnega stališča pravi, da je [pri presoji našega podlistka vpoštevati kva]jevne časovne razmere, v katerih so ti podlistki izšli. To je nekaj, popolnoma novega. Doslej še nikdar nismo slišali, da bi se pri določevanju, če je kako dejanje kaznivo ali ne, vpoštevale časovne razmere in v interesu dobre justice je, da bi se taka praksa nikdar ne udomačila. Kazenski zakon velja za celo Avstrijo enako; kar določa, je enako veljavno povsod in ne glede na krajevne in časovne razmere. Ko bi se pri posameznih deliktih vpoštevale krajevne in časovne razmere, bi končno prišlo do tega, da bi v eni kronovini bilo nekaj kaznivo, česar bi se v drugi kronovini vsled časovnih in krajevnih razmer ne kaznovalo. Sedaj pa je umor še vedno umor, pa naj se zgodi v Galiciji ali na Kranjskem, in če pravi razsodba, da bi naš listek v kaki drugi deželi ne bil zaplenjen, potem tudi na Kranjskem ne sme biti.

Kaj pa naj rečemo šele k temu, da se je pri presoji vprašanja, če obsega naš listek kak pregrešek, vpoštevalo tudi to, kako je naš list razširjen in kdo ga čita. Sodišče ima samo pravico, oziroma dolžnost upoštevati pri sodbi kaj

je v vsebini zaplenjene tiskovine kaznjivega, naj je bila tiskovina izdana v 100 eksemplarih ali pa v 10.000 eksemplarih. Z vso spoštljivostjo do visokega sodišča dovoljujemo si izreči svoje prepričanje: visoko sodišče to nič ne briga, če je naš list razširjen, ali ne, če se ga mnogo čita ali malo. Kako pride sodišče do tega, da nas kaznuje za to, ker je naš list razširjen. Stališče, ki ga je zavzelo sodišče, vodi do konsekvence: kolikor bolj je razširjen kak list, tem ostreje se ga mora kaznovati, kolikor manj je razširjen, toliko več svobode ima. Teorija, ki jo je v tem oziru razvilo sodišče, je uprav gorostasno nelogična — več ne moremo reči.

Isto velja tudi o razlogu, da se je pri sodbi, če je v našem listku kaj kaznivega, moralo vpoštevati dejstvo, da tudi mladina, osobito šolska mladina rada sega po našem listu. Tu moramo zopet vprašati: Od kdaj pa je starost čitateljev kriterij za presojevanje kaznivosti kacega spisa in kje pravi zakon, da se mora pri konfiskacijah vpoštevati kdo kak list čita. Vsaka knjiga in vsak list res ni za mladino, ali zaradi tega so se doslej in se bodo tudi v prihodnje vseeno izdajali različni spisi, tudi taki, ki niso za mladino. Izdajatelji in pisatelji nimajo dolžnosti pisati samo stvari, ki so za mladino; da ne pridejo mladini neprimerni spisi v roke, zato morajo skrbeti stariši in učitelji. Osobito pa sodišče absolutno ni poklicano obsoditi kak list zato, ker ga čita tudi mladina.

In končno to argumentiranje s političnim bojem na Kranjskem in z varstvom katoliške vere in verskega prepričanja. To diši že jako močno po klerikalizmu, sicer pa velja o tem vse, kar smo že zgoraj rekli, da se namreč ne sme noben spis soditi po zunanjih okoliščinah, nego samo po svoji vsebini in da je dejanje,

ki nasprotuje zakonu v vseh avstrijskih kronovinah enako in ne glede na to, če je v dotični deželi kak političen boj ali ne.

Lahko in hvaležno delo bi tudi bilo, vzeti pod kritični nož način, kako je deželna sodnija subsumirala naš listek v posamične paragrafe. A to bi bilo preobširno. Konstatujemo samo na enem izgledu, da tudi ti sodbeni razlogi ne drže. V listku je dekanova sestra rekla, da so jej mladi duhovniki poteptali vso vero. Izrekla je s tem svoje subjektivno mnenje. Razsodba pa pravi: ta opomba je tako splošna, da meri sploh proti sedanjim mlajši duhovščini.

Če bi kdo hotel pisati roman, v katerem na pr. reče, da nima zaupanja v medicino, ker so mu mladi zdravniki to zaupanje vzeli, mora biti pripravljen, da bo kaznovan. Da se mi s takim argumentiranjem ne moremo sprijazniti je pač umevno.

Iz naših skromnih prjemenj je razvidno, v katerem navskrižju so si nazori sodnega dvora, ki je potrdil konfiskacijo, in naši nazori. Več ne moremo in ne smemo tu reči; radovedni pa smo, če se bo tudi višje deželno sodišče v Gradcu postavilo na ono načelno stališče kakor dež. sodišče v Ljubljani.

Naša sodišča in slovenski jezik.

(Konec.)

Znan nam je višji sodnik, po rodu sicer Slovenec, a po mišljenju nam čisto odtujen. V Gradcu je bil odmejen za predsednika nekemu okrožnemu sodišču na slovenskem Štajerskem, a sedaj — ni več. Revežu je pri neki prizivni razpravi s slovensko stranko ušel na referenta in strankinega zastopnika z jezika slovenski poziv: »Prosim!« Sodnik se je moral za to strašno drznost opravičevati in radi nje baje ne bode nikoli predsednik kolegialnemu sodišču na Štajerskem, temuč, kakor pravijo v Gradcu,

k večjemu »beim russischen Gerichtshof« v Novem mestu na Kranjskem, Namišljeno mesto je sedaj baje namenjeno višjemu svetovalcu Walterju, ki ne zna toliko slovenskega, da bi bil Nemcem — nevaren, pa vendar zadosti, da v Gradcu sedi v takozvanem slovenskem senatu in da popravlja kvalifikacijo sodnikov pri kolegialnih sodiščih na Slovenskem.

Čeprav o drugih sodnih revizorjih nimamo boljših pojmov, smo vendar prepričani, da ima »Slovenski Pravnik« v svojem sestavku prav tega v mislih.

Ta gospod je preteklega leta po več dni posedal pri sodiščih, ni mnogo občeval s sodniki, gotovo pa je svoje osebnosti informacije zajemal iz drugih virov. Tako je baje nekemu osivelemu sodniku, — ki je pa član nemške kazine — rekel, da je že prav, ker ni šel prejšnji večer k slovenskemu koncertu, — tega da ne vidijo radi! Tak opomin spada gotovo k sodniški neodvisnosti! Nismo zvedeli, če se je jednako opominjal neki svetovalec, ki predseduje filharmonični družbi na Kranjskem, za kar je preteklo leto dobil od samega vladarja častno priznanje. Filharmonična družba je pač krepka podpora zatiranemu nemštvu!

Grofov zvesti famulus že dobro ve, kaj hočejo! Ne pozabimo, da je bil omenjeni sodnik pred to revizijo izborni jurist, sedaj — toliko da ga ne spode v pokoj!

Ta pa ni jedini nesposobnež, ampak skoro brez izjeme so vsi Slovenci, ki so gojili le čedne želje, da bi kedaj stopili preko 7. ali tudi preko 8. klina činovniške lestvice. Pismene rešitve teh revizorjev niso slabe niti dolge, odločilna je le tajna kvalifikacija!

Ž njo in vsakovrstnimi nečednimi pripomočki se je doseglo, da so slovenski sodniki, če prav so jezikovno in strokovno sposobnejši, sedaj v napredovanju tudi na deželi na slabšem, kakor njih nemški tovariši, ki so bili vedno mnogo za njimi v statusu. Slovenci pač ne dobe mest v nemških krajih, dobe pa jih Nemci v slovenskih.

LISTEK.

Franičin muf.

Iz cikla: Henry Murger: Scènes de la vie de bohème.

(Konec.)

Ne da bi se zato zmenil, je korakal Jacques v misli zatopljen dalje. Njegovo srce je krvavelo pod trnjem nekega spomina, katerega živahnost je še povečal orkester, ki je zaigral v tem trenutku vesel kontreples, ki je donel umetniku po ušesih kakor kak de profundis. Sredi te sanjarije je naletel na Marijo, ki ga je z nekega kota opazovala in se začela na ves glas smejati, ko je zapazila njegov pogrebski obraz. Jacques je povzdignil oči in opazil, da prihaja ta smeh od nekega rožnobarvnega klobuka. Približal se je mlademu dekletu in ga nagovoril — odgovorila je. Povabil jo je na sprehod po vrtu in ji ponudil roko — bila je s tem zadovoljna. Rekel ji je, da je lepa kakor angelj — dala si je to laskanje dvakrat ponoviti. Trgal ji je zelena jabolka z dreves, katerih veje so se nagibale čez vrt — povžila jih je z največjim veseljem in

se zasmejala z onim preglasnim smehom, ki je bil očividno stalni refren njene trdne veselosti. Jacques je mislil na prvi greh in da se ne sme obupati nad žensko, posebno ne nad tako, ki je rada jabolka. Šel je torej z rožnorednim klobukom še v drugo po vrtu, in posledica je bila, da se je on, ki je prišel sam, vračal domov v dveh.

Toda kljub temu ni pozabil na Franico. Poljubljal jo je, kakor se je izrazil Rudolf, vsak dan na Marijinih ustnicah, in na skrivaj delal na kipu, ki naj bi krasil grob rajnke.

Ko je prejel nekega dne denar, je kupil Mariji črno obleko. Mlado dekle je bilo zelo veselo tega daru, samo je našla, da črno ni pravzaprav poletju nikakor pristujoča barva. Jacques ji je pa razložil, da je ravno črna njegova najljubša barva in da bi ga jako razveselila, če bi nosila obleko vsak dan. Marija je ubogala.

Neko soboto ji je rekel umetnik: »Pridi jutri prav zgodaj, narediva izlet na deželo.«

»O, to je lepo!« je vzkliknila Marija. »Narediti ti hočem malo presenečenje — boš videl. Vreme bo jutri lepo.«

Marija je delala doma celo noč novo obleko, katero si je kupila za svoje prihranke, jako lično, rožnobarvno obleko, in je prišla prihodnje jutro veselja se žareč v Jacquesov atelje.

Kipar jo je sprejel mrzlo, skoro surovo.

»In jaz sem vendar mislila, da ti pripravim pravo veselje, ko pridem v tej toaleti!« je rekla Marija, ki si ni znala razlagati Jacquesove hladnosti.

»Danes ne pojdemo na deželo,« je ta kratko odgovoril. »Lahko greš domov, delo imam.«

Marija je odšla potrtega srca. Med potjo je srečala nekega mladega moža, ki je poznal Jacquesovo zgodbo, in jej je v prejšnjih časih dvoril.

»Glej, gospica Marija!« je rekel. »Torej niste več v žalovalni obleki?«

»V žalovalni?« je vprašala Marija. »Za kom pa?«

»Kako? Ne veste tega? Stvar je vendar dovolj znana: ta črna obleka, katero Vam je podaril Jacques —«

»No?« je vprašala Marija.

»No, to je bilo ravno žalovanje.

Jacques Vas je pustil žalovati za Franico.

Od tega dne Jacques ni več videl Marije.

Ta razpor mu je prinesel nesrečo. Vrnili so se zopet slabi dnevi, ni imel dela in zašel je končno tako v pomanjkanje, da je, ker ni vedel več, kaj naj začne, prosil svojega prijatelja zdravnika, da doseže, da se ga vsprejme v katerokoli bolnico. Zdravnik je na prvi pogled videl, da mu to ne bode delalo nikakršnih težav: Jacques, ki ni ničesar slutil o svojem položaju, je bil na potu, da se zopet združi s Franico.

Bil je vzprejet v bolnico Saint-Louis.

Ker je mogel še delati in hoditi, je prosil ravnatelja bolnice, da mu prepusti malo sobo, katere niso rabili, ter si dal tja prinesiti kozo za modeliranje, oblikovalni les in ilovice. Štirinajst dni se je delal tam na kipu, ki ga je namenil Franici. Predstavljala je angelja z razprostrtimi krili, in njegov obraz je imel Franičine poteze. Toda kip je ostal nedovršen, ker Jacques kmalu ni mogel več stopati po stopnicah na

vzgor in kmalu potem tudi ne zapustiti postelje.

Nekega dne mu je slučajno prišel v roko zvezek asistenčnega zdravnika zavoda. Ko je iz njega spoznal, kakšna zdravila mu dajejo, je sprevdel, da je zgubljen. Pisal je torej svoji rodbini ter dal poklicati sestro Genovefo, ki ga je posebno skrbno stregla.

»Sestra moja,« jej je rekel Jacques, »v sobi zgoraj, katero so mi prepustili, stoji mala podoba iz mavca. Ta kipec — predstavlja angelja — je bil namenjen za nek grob; toda nisem imel časa izdelati ga v marmorju. In vendar imam doma krasen kos marmorja, belega, z rožnorednimi žilami... Skratka, Vam zapuščam ta mali kipec, postavite ga v kapelo!«

Malo dni pozneje je Jacques umrl. Ker se je vršil pogreb onega dne, ko je bila otvorjena razstava, se ga vodopivci niso udeležili. »Umetnost pred vsem!« je rekel Lazare.

Rodbina Jacquesova ni bila bogata in radi tega umetnik ni imel družinske rakve.

Zakopali so ga v nekem kotu pokopališča.

Tekom zadnjega leta je še več sodnih pristavov v nemških krajih preskočilo kolege v slovenskih krajih. Ta čas je v sedmi red prišlo 7 sodnikov, od teh le eden v slovenskem kraju in en sam slovenski sodni tajnik. S tem je zastalo več Slovencev v osmem plačilnem razredu.

Pravilnejše razdelitve pač ne bo, dokler se ne odpravi advancement po sedanjih stopinjah in se sodnim uradnikom plače ne uredi tako, kakor pri srednješolskih profesorjih. Temeljna plača bodi vsem jednaka in povišuje naj se samo z letnimi dokladami. V gotovih dobah naj se menjavajo tudi naslovi sodnikov, če je to vsekako potrebno. Tako so plače urejene tudi po drugih državah.

Seveda se ima odpraviti tudi tajna kvalifikacija in vpeljati službena pragmatika. Dokler se ne izvrše te presnovne, bodo uradniki iz narodnih manjšin vedno krivično oškodovani.

Posebni vzrok sedanjemu neznosnemu stanju naših sodnih uradnikov tiči nekolikov v njih samih, največ pa v slovenskih strankah in v javnih naših glasilih. Naši slovenski uradniki nimajo dovolj zavesti za solidarno nastopanje. Tega pogrešamo že pri nižjem uradništvu, saj pri višjem nam ga je vedno manjkalo. Minister Pražak je svoj čas izdal naredbo, da se praktični sodni izpit sme polagati deloma tudi v slovenskem jeziku. Početkom je baje res par kandidatov delalo ta izpit v smislu omenjene naredbe, seveda z velikim začudenjem in še večjimi ovirami graških svetovalcev. Te ovire bi bile pa zginitile, ako bi se vsi slovenski kandidati posluževali te pravice, toda Slovenci pač nismo — Čehi. Zato pogrešamo tudi skupnega solidarnega nastopanja pri vsem trudu za povišanje avskultantskih adjut.

Ravno tako se je že dosti pisalo o zapostavljanju slovenskih kompetentov za 8. in 7. činovni razred, a nismo še čuli o kaki skupni akciji vseh interesentov. Kakor je točno dokazano na več krajih »Slovenskega Pravnika«, je stanje teh slovenskih sodnikov, posebno pa sodnih tajnikov, v graškem nadsodišču sedaj mnogo slabše kakor v praškem nadsodišču. Seveda nima naše sodništvo podpore v svojih višjih rojakih. Pri teh je narodno prepričanje le še »v srcu«, a kvalifikacija za preganjanje rojakov zaradi tega prepričanja, se prepušča popolnoma — Gradcu. Nič več o tem, da ne postanemo prepikri! — Žalostnemu stanju je seve največ kriva brezbriznost slovenskih strank in njihov zastopnikov. Posebno po slovenskem Štajerskem naj bi se točno pazilo na principe, ki so razviti ob koncu Pravnikovega sestavka. Nehati mora vsa neodločnost nasproti nemškemu razpravljanju in uradovanju.

Slovensko zastopništvo naj bi se organizovalo. Odvetniki naj bi se ne kopčili vsi na enem kraju, temuč čile moči naj bi se odločile za najbolj nevarne kraje po Štajerskem in tudi po Koroškem. Narodna organizacija bi takim odločnim možem seveda morala preskrbeti primerne podpore, posebno iz začetka.

Za vse te okolnosti pa se ima seveda največ zanimati naša javnost, naši listi, naši poslanci. Vsi naši listi bi morali solidarno protestirati proti vsakemu kršenju jezikovnih pravic pri uradih. Vsako najmanjše kršenje ne škoduje samo našim jezikovnim pravicam, ampak je važnega pomena v našem socialnem življenju, za preskrbo slovenske inteligence. Duhovniki ne moremo biti vsi. Čim več slovensčine in resničnih Slovencev pri nižjih uradih, tem več slovenskih spisov in Slovencev pri višjih oblastih.

Ako bodo slovenske stranke doslednje v zahtevanju slovenskega uradovanja, tedaj si bodo Nemci sami želeli Slovence od Gradca proč! Dobili bomo svoje nadsodišče.

Naši poslanci naj bi se brez razločka odločneje brigali za vse opisane okolnosti. Nemški meščani pošiljajo, res na nesramen način, vsak čas deputacije v ministrstvo, da bi preklicalo imenovanje uradnikov, ki niso njih šovinističnega mišljenja; Čehi so izvajali advancement 21 tih sodnih uradnikov iz 8. v 7. plačilni razred; Slovenci nemoremo dobiti jednega samega

sodnega tajnika — translatorja k najvišjemu sodišču, ker bi bila njegova aktivitetna doklada za par sto kron višja kakor v domovini! Naši poslanci naj se ne dajo odpraviti s takimi jalovimi izgovori! Slovenske kurze za nemške avskultante v Gradcu, Mariboru in Celju naj se odpravi, pa bode dosti fonda za nova adjuta in podpore slovenskih mladih pravnikov in celo za povišanje starejših sodnih uradnikov, kakor se je to zgodilo na Češkem. Finančni minister že pobira davek na vozne listke, a ni še ustanovil niti tretjih višjih adjut, kakor je bil zagotovil. Če mislijo nekateri klerikalni poslanci, da se s preziranjem teh prevažnih vprašanj maščujejo za nekatere obsodbe in oprostitve, tedaj se ljuto varajo. Ako jim je prav, da jih v bodoče ne sodijo domačini, temuč ptujci, jim tega ne zavidamo, a naj nam ne trdijo, da je to narodova volja. Narod prav dobro ve, da je dobra ureditev sodnih razmer in nameščenje njegovih sinov v sodnih službah trajnega in stokrat večjega pomena, kakor mole-dovanje, da se kakemu strankinemu pristašu odpusti dosojena kazen ali da se da par sto kron za kako gospodarsko organizacijo.

Naš list je zastopal vedno te nazore in prepričani smo, da se bodo zanje zavzemali predvsem poslanci narodne stranke in da jih bodo pri tem podpirali predvsem češki poslanci, posebno ako se jim izkaže, da so opisane razmere pri nas mnogo slabše kakor pri njih in sicer v vsakem obziru.

Državni zbor.

Včerajšnja seja se je porabila le za nujni predlog glede napada na češke Sokole v Mor. Ostravici. Ker se bo vsled tega nujni predlog posl. Daszynskega o generalu Galgoczyju obravnaval šele v današnji seji, se je moralo prvo branje državnega proračuna preložiti na prihodnji teden. Jutri bo seja le do 2. popoldne, da se bodo mogli poslanci odpeljati k Riegerjevemu pogrebu.

Pred sejo je bilo podanih več interpelacij. Posl. Schönerer je interpeliral zaradi preganjanja Nemcev na Ogrskem ter vprašal ministrskega predsednika, ali hoče opozoriti vladarja na ta preganjanja. — Posl. Derschatta in tovariši so interpelirali zaradi prepovedanega shoda v Gradcu, na katerem bi se bilo govorilo za gibanje »proč od Rima«. — Posl. Daszynski je interpeliral zaradi izjave odvetnika dr. Bachracha v zadevi afer Matasich in princ Koburški. — Posl. Erler je interpeliral zaradi razžaljenja državnih uradnikov po nekem misijonarju v Achenkirchu na Tirolskem. — Ministrski predsednik in brambovski minister sta odgovarjala obširno na interpelacije posl. Breiterja, Elderscha in Rotterja ter opravičevala postopanje generala Galgoczyja in sploh v interpelaciji navedene slučaje o vojaškem trpinčenju.

Posl. Reichstädter je potem utemeljeval v večurnem govoru svoj nujni predlog glede napada na češke Sokole v Mor. Ostravici. Nemcem so bila navedena fakta skrajno nevspečna ter so neprestano kričali nad govornikom. Posebno so se odlikovali Kasper, Glöckner, Menger, Grössl in Stein. Posl. Stein je obečal celo zaušnice, dočim je Menger imenoval govornika hudodelnika, za kar ga je predsednik ukoril. Čehi so burno zahtevali grajalni odsek.

Posl. Sileny je polemiziral proti Mengerju ter navajal, da je na Moravskem precej pruskega denarja za agitacije zoper Čeha in zoper dinastijo. — Odgovarjal je posl. Albrecht.

Ko so še govorili posl. Gross, dr. Demel in Reichstädter, se je nujnost odklonila ter se razprava prekinila.

Česa je treba Madjarom?

Pregajanja in obsodbe nemadjar-skih politikov zadnje čase so pač

dokaz, da Madjari trepetajo za svojo neomajno nadvlado. Ta strah je temelj upravičen, ker trezni madjarski politiki sami uvidevajo, da madjarski narod niti duševno niti gmotno v nobeni panogi ne napreduje. Vkljub prirojenemu ponosu priznavajo nekateri očitno to pomanjkljivost. Tako je naučni minister izdal nedavno odredbo na ravnatelje srednjih šol, naj delujejo proti preobilici duševnega proletarijata. V ta namen naj navajajo manj nadarjene dijake, naj se posvetijo obrti in industriji. Kajti industrija — posebno veleindustrija — in trgovina sta še dandanes skoraj izključno v rokah Nemadjarov, pred vsem Židov. Pa tudi v znanih stih ne nahajamo veliko madjarskih imen. Profesorji in strokovni učitelji so na ogrskih srednjih in visokih šolah do 80% Nemadjari. Madjarska umetnost in literatura je danes v stagnaciji, napredovanja že desetletja ni zaznamovati. Med gledališnimi igralci in časnikarji je istotako le malo Madjarov. S čim pa se tedaj bavijo študirani madjarski krogi? Napolnjene so ž njimi razne pisarne, kjer prevladuje šablonsko delo. In tukaj odločuje le protekcija. Za denar se dobe kmalu potrebna spričevala. Da se je moglo preskrbeti službe vsemu temu duševnemu proletarijatu, ustanovila je vlada celo vrsto nadzorniških in kontrolnih mest za razne panoge gospodarstva, industrije, obrti itd., kjer se gre le za naslov in plačo, po strokovnem znanju pa jih nihče ne vpraša. Neki madjarski list, ki opisuje vse te nedostatke, nasvetuje za ojačenje madjarskega življa sledeče: 1. Ustvari naj se zakon, da ne bodo smeli tujci na Ogrskem posestev niti kupovati niti podedovati; sedanjí tuji posestniki morajo v teku 10 let svoja posestva prodati. Ako se ne dobi noben madjarski kupec, kupi naj posestvo država ter ga razdeli na revne Madjare. 2. Ustvari, naj se zakon, da se smejo na Ogrskem ustanovljati tovarne le z madjarskim denarjem in da dobe v tovarnah delo le madjarski delavci. 3. Naj se izreče, da se po petih letih sme v državnih uradih le madjarsko govoriti. 4. Naj se izreče, da na Ogrskem ni prostora za drugo kulturo, kakor za madjarsko, in da smejo čez deset let ebatati le madjarske šole v deželi. 5. Sprejme naj se zakon, po katerem se mora vsaka služba zasedati le z Madjarom. — Pri madjarskem šovinizmu se ne smemo čuditi, ako bo v kratkem času razpravljala zbornica o teh nasvetih.

Politične vesti.

— Tiskovni odsek je imel včeraj v navzočnosti ministrskega predsednika svojo sejo. Predsednikom se je izvolil posl. grof Dzieduszycki, podpredsednikom pa dr. Kopp.

— Jugoslovanski poslanci so odtegnili svoj nujni predlog glede tajne klavzule v trozvezni pogodbi.

— Češki klub je določil kot govorinike za prvo branje državnega proračuna poslance Krámař, Záhček in Herold ter jim naročil, razložiti vladi opozicijsko stališče Čehov in klubov sklep, da deluje isti z vsemi močmi za propast sedanje vlade.

— Sprememba pravilnika je izgotovljena. Med drugim se določa, da se mora vsako vprašanje na predsednika poprej podati istemu pismeno, preden pride v razpravo v zbornici. Interpelacije se smejo med sejo le tedaj čitati, ako to zahteva 50 poslancev. Interpelirani minister mora na vsako interpelacijo odgovoriti v šestih tednih.

— Županom Prage je zopet izvoljen dr. Srb s 77 glasovi izmed 86 oddanih glasov.

— Regnikolarna deputacija se je sestala včeraj v Zagrebu. Sklenilo se je, pismeno odgovoriti na ogrski renuncij. Posl. Vrbanić je prijavil separatni votum ter ga tudi takoj predložil.

— Gibanje v Macedoniji. Na ogrske konjske sejme prihajajo mnogobrojno kupei iz Srbije in Bol-

garije ter pokupijo vse dobre konje. V vojaške magazine v Sofiji so vložili Macedonci ter odnesli mnogo pušek.

— Za izseljevanje v Ameriko je sprejela ameriška zbornica zakon, da je vsakega izseljenca izključiti, ki priznava anarhistične tendence. Nadalje se naloži vsakemu izseljencu pri prestopu na ameriška tla osebne davka 2 dolarja.

— Odlikovani poneverjalec. Ko liko resnobe je pripisoval turškim reformam, pove naslednji slučaj: Lansko leto je carinski ravnatelj v Solunu, Sami-Beg poneveril 50.000 frankov ter zbežal iz ječe v Cari-grad, kjer se je poročil z neko sultanovo odalisko. Vsled tega se mu ni le kazen opustila, temuč sultan ga je imenoval za nadzornika indirektnih davkov.

— Italijanska demonstracija zoper Avstrijo. V Mantuvi so odkrili v navzočnosti ministra Galimbertija spomenik onim desetim veleizdajalcem, ki jih je avstrijsko vojno sodišče leta 1852, 1853. in 1855. obsodilo na smrt. Na spomeniku so vislice z napisom: »Danes ste premagani, jutri boste zmagali.«

— Pruski državni zbor je dovolil za vojaške invalide 9 milijonov mark. In v Avstriji? Tukaj le poznajo zvišanje rekrutov, za onemogle vojake pa naj skrbe revne občine.

Boj za sv. pismo.

(Konec.)

Delitzschevo predavanje je izšlo v tisku in kakor poročajo listi, se je dotične brošure razprodalo že nad poldrug milijon izvodov, dasi je bilo Delitzschevo predavanje natisneno malone v vseh večjih nemških listih. »Bibel und Babel« je naslov tej jako zanimivi brošuri. V njej dokazuje pisatelj, da so vsa pričevanja sv. pisma nastala na bregu reke Eufrat, da ni Mojzes upeljal pri Židih vere v enega Boga, nego da se je ta vera že davno pred Mozesom razvila pri severnih Semitih; Mojzes — dokazuje Delitzsch — ni prejel božjih zapovedi, kakor poroča sv. pismo, marveč so te božje zapovedi posnete po babilonskih legendah. Saj je že prvi kralj babilonske dinastije, Hamurabi, ki je živel 900 let pred Mozesom, trdil o sebi, da mu je Bog solnce, Šamaša, na neki gori razodel svoje zapovedi.

Ali se je čuditi, da je cesarjevo odobravanje teh nazorov obudilo v vseh ortodoksnih krogih nevoljo? V Pruski je bilo doslej takorekoč državno ukazano verjeti, da je sv. pismo razodetje božje, sedaj pa pride mož in javno proglasa, da obsega sv. pismo same od poganskih Babiloncev izposojene bajke.

Še več! Prof. Delitzsch je tudi jako odkritosrčno govoril o morali, ki obsega sv. pismo stare zaveze, in izpovedal naravnost, da je ta morala jako — nemoralna, sicer pa da se popolnoma vjema z moralo Babiloncev.

Kakor rečeno, ni prof. Delitzsch nišesar novega povedal, a zasluge ima vendar, da je uspehe znanstvene raziskavanja razgalil najširšim krogom, da je novič potrdil, da Židovi ni treba smatrati za »izvoljeno ljudstvo«, čigar verski nazori so direktno razodetje božje, in da je sploh pomogel k razumnejšemu mišljenju o sv. pismu kot podlagi verstva.

Asiriologija je vsem kristjanskim cerkvam izpodnesla jako važen stebel, to je sv. pismo. To ne ostane brez posledic. Seveda se na uspeh znanosti še od daleč ne da primerjati razkritju velikega Slovana, da naša zemlja ni središče vsemirja, nego le neznatna zvezdica med milijoni drugih. To razkritje je bilo najusodnejše za vse kristjanske cerkve, ker jih je zadelo v srce.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca.

— Poravnana tiskovna pravda. Danes bi se imela vršiti pred ljubljansko poroto kazenska obravnava zoper znanega cerkniškega kaplana Antona Skubica zaradi pregreška zoper varnost časti. Tožil ga je g. Peter Repič, nadučitelj na Uncu zaradi nekega skrajno žaljivega »Poslanega«, priobčenega po obtožbenem kaplanu v »Slovenec« z dne 24. novembra m. l. V dotičnem spisu sicer g. nadučitelj Repič ni bil izredno imenovan, vendar je bila stvar zasukana tako, da je moral vsak otrok

domnevati, da cika »Poslano« na g. Repiča, katerega je kaplan Skubic po krivici smatral za dopisnika našega lista v gotovem slučaju. — Na prošnjo g. kaplana Skubica se je pred razpravo stvar poravnala tako, da se je obtoženi kaplan zavezal plačati za družbo sv. Cirila in Metoda 100 kron, poravnati vse pravdne stroške in poleg tega je moral priobčiti v sinočnem »Slovenec« sledečo preklicno izjavo: »Podpisani izjavljam, da moje »Poslano«, priobčeno v »Slovenec« dne 24. novembra 1902, št. 270, ni merilo niti z eno besedico na kot učitelja in zasebnika obdospoštovanega gospoda nadučitelja Petra Repiča iz Unca ter obžalujem, da je nesrečna stilizacija te objave tako g. Repiču, kakor tudi nekaterim drugim dala povod misliti, da je omenjeno moje »Poslano« naperjeno zoper g. Repiča. — Anton Skubic, kaplan v Cerknici. — Upamo, da se bo g. kaplan Skubic izkazal hvaležnega na izredni miroljubnosti g. nadučitelja Repiča!

— Klerikalci na Rakeku

so se predrznili ugovarjati našemu poročilu, kako so poskusili iz občinske blagajne plačati svojega zasebnega zastopnika dr. Šusteršiča. Stvar zasluži, da se nekoliko pojasni. V občinski seji je župan omenil, da se vrši 17. marca na Dunaju razprava glede občinskih volitev na Rakeku, in dostavil: »oni imajo dr. Tavčarja, kaj hočemo mi?« Nato se je odbornik Bombač takoj vzdignil in predlagal, da se naj pošlje kot zastopnika dr. Šusteršiča, župnik Regen je temu pritril, rekši: »jaz sem tudi zato, se bosta vsaj pogledala dva petelina, Šusteršič in Tavčar« — župan je dal takoj na glasovanje Bombačev predlog, kateri je bil sprejet s 13 proti 1 glasu. Napredni odbornik Jeršan je rekel, jaz sem zato, da se občina stroškov varuje. Župan mu je pa odgovoril: jaz sem tudi zato, a tukaj smo pa primorani. — Napredni odbornik Jeršan je proti temu sklepu vložil pritožbo, a župan mu jo je vrnil z opazko, da se glede stroškov ni sklepalo in nič sklenilo, zato se pritožba vrne kot neutemeljena in da naj take pritožbe neposredno na poljubno mesto vloga. Jeršan je šel gledat v zapisnik. Seja je opisana, kakor zgoraj omenjeno — glede stroškov pa ni nič povdarjeno. Zakaj pa se je sklepalo, oziroma dalo na glasovanje Bombačev predlog? Jeršan je vprašal v pisarni tajnika v tej zadevi, a tam mu je rekel, da plačajo rakovski opravičenci. (Jeršan je namreč z Unci). Klerikalci so nalašč izpustili iz zapisnika vse, kar se tiče stroškov, da se izkopljejo iz zagate v slučaju, da bi bila kakova pritožba. Te tičke poznamo dobro! a da so to imeli na programu, dokazuje, da se sedaj izgovarjajo, da plačajo stroške rakovskih opravičenci. — Kako pridejo ti do tega plačila? Tožba popolnoma privatna in nima občinski odbor nikake pravice, kaj sklepati — tožen ni odbor — tedaj naj plačajo interesente, to so klerikalci. Ako bi se hotelo rakovskim opravičencem kaj naložiti, naj se pritožijo.

— Občinske volitve v Polzeli. Piše se nam: Prvemu poročilu o teh volitvah imamo še pristaviti, da je tukajšnji župnik Jože Atteneder vse žile napel, da bi nekaj glasov vjel. A vse je bilo zaman. Poslal je svojega podrepnika Fr. Valaja od hiše do hiše po celi občini z naročilom, da smatra župnik vsakega volilca za ateista, socialdemokrata, za nevernika brezbožnega itd., kateri ne bo za njega glasoval. In glejte gosp. urednik, gosp. župnik ni dobil v III razredu niti enega glasu, v I. razredu niti enega glasu. Vse to se imamo edino le vašemu vele-slavnemu listu »Slov. Narodu« v prvi vrsti zahvaliti. Iz tega poročila pa lahko razvidimo, kakšno kolosalno moč ima vaš list. Ako premislite g. urednik, da je bila Polzela od začetka sveta najzanesljivejša, najtrdnjša klerikalna trdnjava, a v kljub vsemu se ni župniku posrečilo niti enega glasa vjeti, niti pri tretjered-

nikih, niti pri Marijini družbi, tako je to gotovo dokaz, da smo bili mi »brezbožneži in ateisti« zelo pridni in delavni. Pred vsem drugim pa čestitam »Slov. Narodu« za tako mo- gočen vpliv in uspeh. Le nevrudno naprej, da se še po drugih občinah klerikalne Savinjske doline začne svitati.

— **Iz seje c. kr. mestnega šolskega sveta.** Obrolelemu učitelju M. Josinu se je dovolilo dopust do zaključka šolskega leta. Ustano- vitev II. mestne slovenske dekliške osemrazrednice se je sklenila princi- pijalno ter izvršitev sklepa predlaga mestnemu magistratu, oziroma obč svetu. Prošnja šolskih slug za uni- forme se je odstopila obč. svetu. Glede nadomeščanja vsled podaljša nih velikih počitnic izgubljenega šol- skega časa se je sklenil predlog na c. kr. dež. šolski svet. Poročilo o do- ločeni šolnini se je vzelo odobruje na znanje. Dve učenki sta se radi bolehnosti oprustili ročnih del in ri- sanja. Prošnja, da bi se na nemški mestni ljudski šoli poučeval verouk deloma slovenski, se je rešila nega- tivno. Končno sta se sprejela pred- loga glede supriranja bolnih ali kon- tumacevanih učiteljev in glede šta- tuta zavoda Salezijancev v Rakov- niku.

— **Okr. cestni odbor cerk- niški** je izvolil svojim načelnikom gosp. Frana Šerkota iz Cerknice, namestnikom pa g. Lovra Šebenikarja z Rakeka.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** V petek je koncert ruske pevске družbe. — V nedeljo popoldne otroška predstava: čarobna bajke »Sneguljica«; — zvečer premijera velike Franchettijeve opere »Azracl« na korist zaslužnemu opernemu režiserju gosp. Edvardu Aschenbrennerju.

— **Slovensko gledališče.** »Sen kresne noči« je pri predvčerajšnji repriji dosegel še večji uspeh kakor pri premijeri. Deloval je mogočno na občinstvo, ki je ves čas z zanimanjem sle- dilo tej romantični bajki. Soditi po vsem, ostane »Sen kresne noči« vendarle stalno na našem repertoarju, in bo imel tudi veliko privlačno silo. Za bodoče bo seveda poskrbeti za lepše in tej fantastični bajki primernejše kostume, potem bo ta bajka ena najsijajnejših in in najpriljubljenejših točk našega re- pertoarja. To pot so bile vile že dokaj primernejše kostumirane. Tudi solisti so imeli lepe kostume. Da se pri nas v tem oziru stori le malo, ni upravi šteti preveč v zlo. Subvencije in dohodki so premajhni, da bi moglo »Dramatično društvo« žrtvovati mnogo za vsako večjo igro tudi pri kostumih. Društvo mora itak prispevati za nujno potrebne de- koracije, kulise, rekvizite ki jih pri dežel. gledališču ni dobiti. Nove ko- stume je društvo letos nabavilo pač za razne opere, zato pa je drama nekoliko prikrajšana. Vendar bo treba v bodoče misliti več tudi na dramo, ki je pri nas bodisi gledé kostumov, bodisi gledé dekoracij sirota! Shakespeare vse- kakor zasluži, da se ga tudi v kostu- mnem oziru ne bagatelizuje! Igralci so se predsinočnem resno potrudili za igro in med seboj uprav tekmovali. Kakor pri premijeri je tudi predsinočnem uga- jala groteskna in bizarna komika še- storice, ki igra parodijo. G. Lier in g. Verovšek sta bila izvrstna, takisto g. Boleška, ki je blagodejno umeril svojo igro. Prejel je lavorov venec, ki si ga je tekom sezone s svojo marlj- vostjo, vestnostjo ter s svojim lepim, razločnim govorom zaslužil docela. Gosp. Boleška je nedvomno dobra sila naše drame, nadarjen igralec mnogostranske uporabnosti. Ko se iznebi za naš okus včasih neprimerno drastične, sad nje- gove živega temperamenta, mu ne bo očitati ničesar. Kakor pri premijeri so se odlikovali in igrali v slogu pravilno g. rež. Dobrovolny, simpatična gđ. Rückova, vestna g. Dobrovolná in napredujoči g. Hašler. Živ in po- reden skratelj je bila gđ. Kreisova, ki je svojo naporno ulogo vrhila ves čas in dosledno z vno. Pohvaliti je še posebej go. Danilo, ki je bila lep Oberon ter je v vsakem oziru po- polnoma ustrezala svoji ulogi. Tudi g. Danilo je bil predsinočnem dober.

Končno moramo priznati, da je bilo tudi petje zbora zadovoljivo ter je gđ. Kočvarjeva zadoščala. Orkester je prijel za fino svirano ouverturo pri- znalen aplavz. Gledališče je bilo zopet prav lepo zasedeno. Y.

— **Umrl je včeraj** v Novem mestu sodni pristav g. Mat. Mrače. Pogreb bo v petek popoldne.

— **Koncert gospe Nadine Slavjanske.** Za jutrišnji koncert gospe Nadine Slavjanske v deželnem gledališču so popolnoma razpro- da. Vsi prostori ter ni nika- kor dobiti nikjer nobenega sedeža, na kar se enkrat opozarjamo občinst- vo z dežele. Prizadevanja odbora »dramatičnega društva« za prireditvev družega koncerta so bila žalibog brezuspešna, ker je družba g. Slav- janske že zavezana za koncert dne 7. t. m. v Mariboru in 8. t. m. v Gradcu.

— **Za veliki ruski koncert gospe M. I. pl. Gorlenko Do- line** v soboto, dne 7. marca v »Narodnem domu« se dobivajo sedeži in vstopnice v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in ne v Šešarkovi trafiki, kamor se nekateri obračajo, ker zamenjajo ruski koncert Nadine Slavjanske z koncertom ruske dvorne operne pevke. Sedežev za ta veleznimiv koncert, pri katerem sodeljuje tudi gospodična Nedbalova iz Prage in sl. moški zbor »Glasbene Matice« je še mnogo na razpolago. Vendar se pri- poroča ljubljanskemu kakor občinstvu iz dežele, da si vstopnice kmalu osi- gura, z dežele najpripravnije z do- pisnico. Gospa pl. Gorlenko-Dolina poseti Ljubljano, ker jo je v lanskem letu, ko je na Dunaju koncertirala, slavna »Glasbena Matica« na sodelo- vanje povabila. Vendar se lani vabilu ni mogla odzvati, objubila pa je, da poseti rada Ljubljano, kadar jo bo pot mimo peljala. Ravno sedaj potuje na povabilo kraljevega la- škega dvora v Rim, kjer bo so- delovala v kraljevski akademiji sv. Cecilije in v Pariz na povabilo Co- lonnea. Na potovanju jo spremlja njen sopro, višji ruski častnik, polkovnik carjeve telesne straže. Koncertna pi- anistinja gđ. Nedbalova iz Prage je, odkar je odšla od slovenskega gle- dališča, že dve leti angažovana pri gospej Gorlenko-Dolini v Petrogradu, da jo kot izvrstna pianistinja absolvi- rana konservatoristinja pri vseh njenih koncertih in koncertnih potovanjih spremlja. Sodelujoči moški zbor »Glas- bene Matice« bo izvajal prvikat v Ljubljani Brucknerjev zbor »Sen in resnica«. Veliko zanimanja pa bodo vzbudile ruske skladbe, katere izvaja znamenita operna pevka, enajst arij in pesmi skladateljev Glinke, Čajkov- skega, Rimski-Korzakova, Čezar Kjuja, Kalinnikova, Dargomyžskega in Grečaninova, katere so nam po veliki večini docela neznanne. Spodo- bilo bi se, da bi slovensko koncertno občinstvo v kaj najmnogobrojnejšem številu napolnilo koncertno dvo- rano, kajti komorne pevke tolike slave in svetovnega priznanja, ne koncer- tujejo v Ljubljani — vsak dan.

— **Cena sladkorju.** Na Kranjsko pride vsako leto 385 va- gonov sladkorja. Med tem, ko mora kranjski trgovec plačevati sladkor po 87½ K, dobiva angleški trgovec ta isti avstrijski sladkor po 25 K. Pa to še ni najhuje. Trgovec oziroma konsument na Kranjskem mora pla- čati sladkornim baronom davek še od papirja, v kateri je slad- kor zavit. Sladkorni davek znaša 38 K. Fabrikant plača ta davek od netto množine sladkorja, od trgovcev oziroma konsumentov pa zahteva, da mu davek povrnejo od brutto množice, da mu torej pri vsakem vagonu še 140 K 60 h več plačajo, nego je on izdal. To store na ta način, da tehtajo sladkor s papir- jem vred. Na ta način oslepajo sladkorni baroni kranjsko deželo za letnih 54000 K. Zadnji čas bi bil, da se vsi trgovci z vsemi trgovin- skimi zbornicami upro tej manipu- laciji in zahtevajo, da tovarnarji pošteno postopajo. Kar tovar- narji sedaj uganjajo, je oduševstvo najhujše vrste, toliko bolj, ker je kartel to sleparijo upeljal kot »usance«, tako da ni dobiti pomoči ne pri borzi ne kje drugje. Zgodilo se je tudi že, da so bili mali hlebi slad- korja, težki po 5 klg., zaviti v pa- pir, ki se rabi za velike hlebe. Tak papir je sveda dosti težek in fabri- kant je zopet naredil znaten četudi krivičen dobiček. Tudi železnice po- stopajo nepravilno. Za sladkor, ki se vozi na Angleško, kjer z njim svinje krmije, so tarifi dosti nižji, kakor za sladkor, ki se v Avstriji proda. Tovarnarji hočejo napraviti posebno biró za prodajo, da bi uni- čili tiste tovarne, ki posameznih od- jemalcev ne varajo. Kakor rečeno, je zadnji čas, da se proti temu začne primerna akcija.

— **Izpred porotnega so- dišča.** Radi hudodelstva zavrtnega umora, javnega nasilstva, motenja vere, dalje prestopkov zoper telesno varnost in žaljenja straže sedel je včeraj na zatoženi klopi delavec Jernej Matičič iz Ivanjgasele. S svoj- im sodelavcem Janezom Križajem iz Starevasi sta si bila zaradi ljubo- sumnosti v vednem nasprotju. Matičič je Križaju opetovano grozil, da ga bo zaklal. Ta namen je tudi hotel izvršiti dne 12. januarja na Oblako- vem hlevu na Vrhniki, kjer sta skupno nekoliko pijana nočila. Ko je Križaj trdno zaspal, splazil se je Matičič s svojega ležišča ter mu za- dejal z nožem 17 ubodlin, vendar ga pa ni usmrtil, ker je Križaj ležal na levi strani života. Po tem dogodku je Matičič zapustil ležišče, šel v Ko- renčanovo gostilno na Vrhniki ter tam zahteval četr tilitra vina; imel je roke krvave in ko ga je nataka- rica vprašala, kaj da je naredil, ji je odgovoril: »Je že kar je, že leži orknen.« Od tam je šel proti Pod- lipi v Jurčevo gostilno in tam prav- il, da bodo kmalo kaj novega sli- šali. Ne dolgo potem so ga v ravno tej krčmi orožniki prijeli, katerim je za ukleniti prostovoljno roke pomolil. Ko ga je pa orožnik vprašal, kje da ima tovariša, je odgovoril, da leži na Vrhniki v loteriji na slami mrzel. Obdolženec se neče teh posamezno- stij nič več spominjati, zlasti gro- ženja ne. Lansko leto zvečer pred svečnico je Matičič na Rakeku vrgel svetilko ob mizo, da se je razbila in pri tej priliki namizno pregrinjalo užgalo, ker ga krčmar Pintar ni pustil, da bi pri mizi spal. Na to je še tisto noč iz kapelice, ki stoji na potu iz Rakeka proti Uncu, vzel raz- pelo in kipa Marijo in sv. Janeza ter vse skup pometal na cesto. Pa tudi orožnika je o priliki prvega areto- vanja, ko je bil zaradi lahke po- škodbe Križaja gnan v vrhniški sodni zapor, zmerjal z raznimi grdimi psovskami. Porotniki so prvo glavno vprašanje glaseče se na zavrtni umor zanikali, potrdili so pa jedno- glasno dodatno vprašanje na težko telesno poškodbo; razun vprašanja na hudobno poškodovanje tuje last- nine so tudi vse druga njim stav- ljena vprašanja potrdili. Jernej Ma- tičič je bil na to na 3 in pol leta težje z 1 postom in 1 trdim leži- ščem na mesec poostrene ječe ob- sojen.

— **Izpred porotnega so- dišča.** Danes je bila obravnava o tožbi gosp. Frana Klemenčiča v Trstu proti pisatelji gđ. Zofki Kveder. Toženo gđ. Zofko Kveder je zastopal dr. Tavčar. Porotniki so toženo gospodično spo- znali za nekrivo na kar je bila ista oproščena.

— **Konsumno društvo v Rečici.** Celjsko okrožno sodišče je oprostilo vse obtožence, ki so bili toženi radi falsificiranja bilance in družih nepostavnosti v konsumu v Rečici.

— **Notar g. Karol Čibej v Gorici** je bil pred kratkim suspen- diran, ker je pri okrožnem sodišču tekla proti njemu kazenska preiskava. Obdolžen je bil, da je pobegnul z neko omoženo ženo. Sedaj je stvar prišla na obravnavo in sta bila gosp. Čibej kakor tudi dotična gospa opro- ščena.

— **V šali.** Val. Karu, 45 let star, delavec v Lužah št. 13, občina Senčur pri Kranju in Janez Jagodič, posestnik v Lužah, sta se v nedeljo v neki go- stilni v Lužah šla »za špase« metat. Karu padel je tako, da si je zlomil desno nogo pod kolonom.

— **Shod strojarskih po- močnikov.** Krajna skupina Ljub- ljana strojarskih pomočnikov in po- možnih delavcev strojarske stroke v Avstriji priredi dne 8. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah št. 6 javen društven shod.

— **Z vlaka skočil.** Črevljar ski pomočnik Ivan Rosman, rojen v Reki, pristojen v Trst, je skočil vče- raj popoldne pri čuvajnici v Latter- manovem drevoredu s pošnega vlaka, ki prihaja v Ljubljano ob 2 uri 37 minut. Kakor so sopotniki izpovedali, odprl si je Rosman sam vrata kupeja in je skočil ven. Padel je na želez- nični tir, a je kmalu ustal, pa se zo- pet vlegel v graben ob progi. Imel je rano na glavi. Ko je prišel k njemu pomožni železniški čuvaj Franc Ma- kovec, mu je dejal, naj ga pusti ne- koliko časa v miru ležati. Čuvaj je hotel nato poslati po rešilni voz, a je opazil, da je Rosman vstal in šel naprej. Tekel je za njim in na Franca Jožefa cesti ga je izročil policijskemu strožniku. Rosman pripeljal se je bil iz Trsta, imel pa je vozni listek le do Postojne. Ker se je bal, da bo moral plačati globo, je skočil z vlaka in jo hotel popihati. Poškodba, katero je pri padcu na tir dobil, je neznatna.

— **Za užitniškega paz- nika se je izdal.** Posestnica M. Faj- farjeva, Vozolje št. 6, občina Cerklje,

pripeljala se je danes jutraj v Ljub- ljano prodajat koki in jajca. Na Du- najski cesti pred mitnico je je ustavil postopač Jožef Lipovšek in zahteval od nje 2 K mitnine. Fajfarjevi se je zdelo to preveč in ponudila mu je 1 K 20 vin., katero svoto je Lipovšek vzel in odšel. Na mitnici pri sv. Kri- štofu je je ustavil mitniški paznik Jožef Lukman in zahteval pristojbino. Ona mu je povedala, da je mitnino že plačala nekemu fantu, ki je šel potem po cesti za pokopališčem. Paz- nik Lukman se je s Fajfarjevim vo- zom peljal za fantom in ga ujel pri železniškem prelazu na Martinovi cesti. Izročil ga je potem policiji.

— **Nezgođe.** Delavca Pavla Krašovca na Vrhniki št. 48, je 21. m. m. popoldne udaril konj s kopitom po levi roki tako, da mu jo je v rami spahnil. — Natakari Jerici Pogač- nikovi, stanujoči na Poljanski cesti št. 60, je pri sekanju drv odletel kos polena v levo oko in ji je precej po, škodovalo. — Delavec Ivan Babnik, stanujoč Trnovske ulice št. 17, je na južnem kolodvoru na železniškem tiru spodrsnil in padel pri čemur se je na čelu pobil.

— **V stanovanje ustretili.** V noči od 3. na 4. t. m. je dosedaj neznan storilec ustretil skozi okno v stanovanje mestnega učitelja g. Fran- čiška Marolta, stanujočega v Kendovi hiši na Francovem nabrežju v III. nadstropju. Strel je prišel brez dvoma od nasprotne strani z Dvornega trga. Ubiti sta dve šipi. V sobi so se našla svinčena zrna.

— **Vrbe posekali in ukradli** so trije Črnovaščani na posestvu v Lipah N-ži Dolničarjevi, stanujoči v Zgornji Šiški št. 38. Ukradene vrbe in brezovo drevo so našli pri nekem posestniku.

— **Perilo ukradel** je neznan tat dne 2. t. m. Ani Pogačnikovi, nad- sprevidnikovi ženi, stanujoči v Zeleni jami št. 1. Perilo se je sušilo na ograji pri hiši. Vredno je bilo 21 K.

— **Izgubljene reči.** V Špital- skih ulicah je bila izgubljena srebrna verižica s priveskom.

— **Rešilna postaja** je meseca februarja t. l. 34krat intervenirala, in sicer k 17 moškim in k 17 žen- skam. Slučaji so bili nastopni: ne- nadnih oslabeleostij in obolelostij 21, epileptični popadki 3, težake poroda 2, zlomljeni nogi 2, prizadete rane vsled padca 3, kila 1, zblaznelosti 2. Karakteristično je to, da je že drugi mesec obolelo ravno toliko moških kot žensk.

— **Najnovejše novice.** Za le- garjem je umrl v Pragi 25letni princ Evgen Turn-Taxis. — Ne- poklicani policaji. V Tarnopolu je obsodilo sodišče šest kmetov v ječo do enega leta, ker so prijeli ne- kega ruskega beguna ter ga izročili ruski mejni straži. — Za zgradbo Markovega stolpa v Benet- kah je dovolila italijanska vlada pol milijona lir. Temelj stolpu se položi na dan sv. Marka, t. j. 25. aprila. Za zdrževanje benečanskih spomenikov je dovolila vlada letni prispevek 300.000 lir za več let. — Giron je poslal zadnje dni bivši princezinji Lujizi več pisem, ki pa so se mu vsa vrnila neodprta, z opazko, da si Lujiza odločno prepove vsako na- daljno dopisovanje. — Obsojeni pastor — ženin. Protestantovski župnik v Curihu, Tobler, je zapustil svojo nevesto pred altarjem. Nvesto je vsled razburjenja zadela kap ter je umrla. župnik se je opravičeval, da nevesta ni bila devica. Oče ne- veste ga je tožil, in ker so zdrav- niki postavili župnika na laž, bil je obsojen zaradi obrekovanja v tri- tedenski zapor in 550 frankov globe. — Usodna spremeljevalka. Višji blagajnik avstro-ogrške banke v Bu- dimpešti, F. Speichler, se je vozil na Dunaj ter se seznanil med vožnjo z neko krasotico, ki mu je podarila močno duhtečo ruto. Blagajnika je duh tako omotil, da je zaspal, a ko se je na Dunaju zbudil, ni bilo spreml- jevalke, pa tudi njegove denarnice 30000 K ne. — Samomor 9let- nega dečka. Na Dunaju je skočil iz tretjega nadstropja 9letni sin slu- žabnika Raidla, ker se je bal očeto- ve kazni, ter obležal mrtev. — Visoka starost. V Aleksinacu v Srbiji je umrla vdova Milka Trifunac v starosti 105 let. Udeležila se je srbsko-turške vojne ter bila ranjena. Tudi njen mož je padel v tej vojni.

— **„Lovenje“ trifelnjov, to je žlahtnih gob na Franco- skem.** Izdajna širna svetu poznani svojim žlahtnim okusom in aromatičnim vonjem rastejo trifelnji v globini zemlje od 5 do 16 centimetrov in to večidel v mrzli zemlji in prav gotovo pod dre- ves in grmičevjem. Najizbornejšim vrstam trifelnjev pritevajo one, ki so na frau- coskih tleh zrastle. Kakor znano je tako imenovani »lov« na trifelnje že od ne- kdaj v navadi. Ta čudni lov traja od meseca novembra do vsteteja marca vsakega leta. V prejšnjih časih rabili so za iskanje teh dragocenih gob sko-

raj brez izjeme le — svinje. Svinja je za tak lov jako spretna, ker trifelnje čez vse rada je. No zato pa, ako se rabi svinja, tiči napaka tem, da je tak lov težko prikriti od lastelina gozda, ali pa od njegovega uslužbenca — lo- garja. Zaradi tega nedostatka so lovci ki na trifelnje kajpada večinoma love na tujem zemljišču, prišli na srečno misel, da so pričuli na lov zvestega tovariša človeka — psa. In zares, umne pasje živali izkazale so se kar najbolje mogoče izvrstne za tak lov. Lov za naj- dbo trifelnjov izvršuje se pri lepem belem dnevu, namreč kadar je solnce že zadosti visoko, ter je njega toplota že dovolj ogrela zemljo, tako da se vonjava teh žlahtnih gob dobro čuti. Izkušeni zasledovalci poznajo tudi ne- kakera znamenja, ki jim sigurno pomag- gajo najti mesta, kjer te dragocene gobe rasejo. Eden iz takih znamenj je, da da nima tisti kraj nobenega rastlinstva. Kajti tam kjer trifelnji rasejo, ne po- ganja nobena trava, in verjetno je, da se te gobe sploh hranijo z vlakni korenin različnih zelišč, ki potem pogi- nejo. Ako se na takih mestih koplje, se gotovo najde bogat zarod trifelnjov, na večinoma vendar še ne dozorele gobe. Zatem je tudi zasledovalcem teh gob znano, da pri lepem solnčnem svitu, na takih krajih, kjer se nabahajo trifelnji, krožijo v zraku neštete množine drobnih mušic; ko pa se začneja tam kopati, najde se nasprotno nezrelim — pre- več zrele trifelnje, ki se ne ldajo niti shraniti, niti odpošiljati. Takim načinom vsekako obstoji za iskanje teh gob, v vsakem slučaju prednost ali psu ali pa svinji kot pomagaču človeka. Nabrane gobe trifelnje, z obdajajočo jih rudeč- kasto prstjo, ki zavira prehitremu iz- hlapanju njihovega aromata, je po mo- žnosti kar najbolj hitro odposlati na trg. Iz Francije izvažajo se v inozemstvo leto za letom okolo eden in pol milijona kilogramov trifelnjov, kar reprezentuje čedno svoto v narodnem gospodarstvu te lepe dežele.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 5. marca. V današnji seji poslanske zbornice je zopet fcm. Galgoczy junak dneva. Začetkom seje sta ministra Wittek in Giovanelli odgovo- rila na različne interpelacije, na kar je Daszynski začel uteme- ljevati svoj nujni predlog zastran fcm. Galgoczyja. Govoril je mlrno in zmerno ter naštel vse polno slučajev vsakovrstnega tr- pinčenja vojakov. Ob treh je Da- szynski še govoril. Ta vojaška afera se dožene še danes. Prihod- nja seja bo jutri.

Dunaj 5. marca Poslanca dr. Pacák je pozval agrarec dr. Ja- novski na dvoboj. Janovski je dr. Pacák na nekem shodu napadal, češ, da glede sladkornega zakona ni ostal mož beseda. Pacák je v »Národnih Listih« izjavil, da se mu ne zdi vredno kaj odgovarjati. Zato ga je Janovski pozval na dvoboj. Pacák je rekel pričam: Janovski je mene prvi razžalil, šele kadar mi bo on dal zadoščenje, ima pravico, je zahtevati od mene.

Dunaj 5. marca. Jugoslovani- ski napredni klub zastopal bo pri pogrebu dr. Riegra poslanec Vujatović.

Praga 5. marca. Riegrov po- greb bo v soboto popoldne ob pol 3. uri. Na grobu bo govorilo šest govornikov.

Carigrad 5. marca. Glasom konzularnih poročil je prišlo te dni v raznih krajih Macedonije do bojov med ustaši in Turki. V Lubnovu pri Monastiru je ustaška četa naskočila turške orožnike. Vodja in več orožnikov in usta- šev je bilo ubitih. V Tuvende-i-Bali, kjer je bila skrita ustaška četa je tudi prišlo do hudega boja. Turški vojaki in orožniki so imeli tri mrtve, a ustaši so ušli. V Jasnaja Vrundi je bil tudi boj. Turki so požgali 12 hiš.

Berolin 5. marca. Vojno so- dišče v Königsbergu je poročnika Steffeta obsodilo na 9 mesecev zapora zaradi trpinčenja vojakov. Dokazanih mu je bilo 118 slučajev trpinčenja.

— **Kakor je splošno znano, dajejo „Mauthnerjeva“ se- mena za repo za klajo veliki dobiček.** Ravno tako izvrstna in ne- dosegljiva so Mauthner-jeva semena za zelenjavo in cvetlice. (309—14)

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 5. marca 1903.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta . . .	100 55	100 75
4 1/2% srebrna renta . . .	100 55	100 75
4% avstr. krona renta . . .	101 10	101 30
4% „zлата“ . . .	121 10	121 30
4% ogrska krona . . .	99 55	99 75
4% „zлата“ . . .	121 55	121 75
4% posojilo dežele Kranjske . . .	99 75	—
4% posojilo mesta Spljete . . .	100—	101—
4% „Zadra“ . . .	100—	101—
4% „bos. herc. žel. pos. 1902“ . . .	101—	102—
4% češka dež. banka k. o. . .	99 60	100 60
4% „ž. o. . .	99 80	100—
4% „zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101 15	102 15
4% „pešt. kom. k. o. z . . .	106 60	107 60
4% „10% pr. . .	101—	102—
4% „zast. pis. Innerst. hr. . .	101—	101 80
4% „ogr. centr. . .	100 50	101 50
4% „zast. pis. ogr. hip. b. . .	100—	100 50
4% „obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . .	99 50	100 50
4% „češke ind. banke . . .	98—	98—
4% „prior. Trst-Foreč lok. žel. . .	99 50	100 50
4% „dolenjskih železnic . . .	303 50	304 50
4% „juž. žel. kup. 1/4, 1/2, . . .	100 50	101 50
4% „av. pos. za žel. p. o. . .	—	—

Srečke.	178—	188—
Srečke od leta 1854 . . .	185—	187—
„ „ 1880 . . .	245—	249—
„ „ 1884 . . .	159 25	160 25
„ tizske . . .	269—	273—
„ zemlj. kred. I. emisije . . .	265—	268—
„ II. . .	256—	263 50
„ ogrske hip. banke . . .	89—	91—
„ srbske a frs. 100— . . .	117 75	118 75
„ turške . . .	19 40	20 40
Basilika . . .	432—	436—
Kreditne . . .	84—	89—
Inomoške . . .	74 50	76 50
Krakovske . . .	75—	77—
Ljubljanske . . .	55 25	56 25
Avstr. rud. križa . . .	28—	29—
Ogr. . .	74—	76—
Rudolfove . . .	74—	78—
Salcburške . . .	438—	442—
Dunajske kom. . .	—	—

Delnice.	52—	53—
Južne železnice . . .	688 75	689 75
Državne železnice . . .	1579—	1589—
Avstro-ogr. bančne del. . .	684 75	685 75
Avstr. kreditne banke . . .	739—	740—
Ogrske . . .	255—	255 50
Živnostenske . . .	714—	716—
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	386—	387—
Alpske montan . . .	1640—	1645—
Frške želez. ind. dr. . .	481—	482—
Rima-Murányi . . .	415—	425—
Trboveljske prem. družbe . . .	337—	339—
Avstr. orožne tov. družbe . . .	154—	155—
Češke sladkorne družbe . . .	—	—

Valute.	11 34	11 38
C. kr. cekin . . .	19 09	19 12
20 franki . . .	23 42	23 51
20 marke . . .	23 96	24 04
Sovereigns . . .	117 10	117 30
Marke . . .	95 50	95 60
Laški bankovci . . .	253 50	254 25
Rublji . . .	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

dne 5. marca 1903.

Termin.	za 50 kg	K	7 61
Pšenica za april . . .	50	—	6 71
Rž „ april . . .	50	—	6 08
Koruzna „ maj . . .	50	—	6 14
Oves „ julij . . .	50	—	6 01
„ april . . .	50	—	—

Efektiv.

Nekaj vinarjev ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306'2. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	9. zv.	736.6	4.4	sl. sv. z. h. d.	jasno
5.	7. zv.	740.9	— 2.3	brezvetr.	jasno
„	2. pop.	740.1	9.8	sl. vzhod.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 5.9°.
normale: 1.8°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Zahvala.

Povodom tako bolesne izgube našega srčno ljubljenega sinčka

Josipa

dovoljujem si za tako mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, prečastiti duhovščini, velečenjenemu uradništvu in vsem drugim častitim udeležencem v svojem in v imenu svoje soproge najtoplejšo zahvalo izreči.

Vidriji, dne 5. svečana 1903.

Josip Vitouš

(647) c. kr. žgalniški oskrbnik.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ne samo med boleznijo, temveč tudi ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne mamice, oziroma stare matere, sestre in tete, gospe

Marije Thaler roj. Lavtar

kakor tudi za izredno mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku, za darovane prekrasne vence, izrekanje tam potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem drage pokojnice najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Železniki, dne 4. sušca 1903.

Žalujoči ostali.

(640)

Sode

dobre in močne. od 600 do 700 litrov, prodaja po nizki ceni 581-3

Fran Cascio, Vegove ulice št. 10.

Učenec

kateri ima veselje do kupčije, iz poslane hiše, najmanj 14 let star, čvrste zdravja, sprejme se v trgovino z mešanim blagom in dež. pridelki

Jakoba Petrovič-a v Trebnjem.

Prodajalko

za trgovino s špecerijskim, manufakturnim in norimberškim blagom, samostojno delavko, ki je tudi nekaj korespondence vajena, sprejme

Katarina Zwenkel v Sevnici, Spodnje Štajersko. (679-4)

Št. 7657.

Razglas.

Prepovedano je pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore s seboj jemati.

Zaradi prestopka te prepovedi se kaznuje po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854, št. 96, s postavno kaznijo ne le oni, ki psa seboj pripelje, temveč tudi gospodar, ki psa v svojih prostorih trpi.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 25. februarja 1903.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda, Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Umetno vezenje na šivalnih strojih

V štev. 3099 je „Illustr. Leipziger Zeitung“ dne 20. novembra 1902 prinesla naslednje naznanilo:

„Umazano ameriško reklamo so naši društveniki imenovali ono po amerškem Singerjevem društvu uprizorjeno hvalisanje. Društvo Singer je na to tožilo, a bilo v vseh instancah zavrnjeno.“

Sodišče je spoznalo, ko je tožbo zavrnilo, da je ono imenovanje vseskozi primerno.“

Društvo nemških tovarnarjev za šivalne stroje.

Okolnost, da tudi v Avstriji agentje Singerjevega društva občinstvu trdijo, da so le Singerjevi šivalni stroji pripravi za vezenje, nas sili k izjavi, da je vsak šivalni stroj raben za vezenje in da je merodajna edino le spretnost in izurjenost onega človeka, ki dela na stroju.

V Ljubljani, 20. februarja 1903.

Ivan Jax in sin.

V naših prodajalničnih prostorih, Dunajska cesta št. 17, se poučuje brezplačno v vezenju vedno in na šivalnih strojih vseh sistemov, na cenih kakor tudi na dragih. (622-2)

Smrekove sadike

triletna, na 900 metrov morske višine zrasle, se prodajajo po 4 K tisoč komadov s kolodvora v Trbovljah. Naročila sprejema (594-3)

M. Kirchschrager

c. kr. nadinženir v Ljubljani.

Ženitna ponudba!

Obrotnik in posestnik, 34 let star, želi se poročiti z gospo, ne čez 30 let staro, ki je veščica slovenščine in nemščine ter ima nekaj premoženja. (638-2)

Ponudbe z natančnimi podatki in sliko naj se vlože do 10. marca t. l. poste restante, Spod. Šiška pod „J. G.“

(625-2)

Poskusite

J. Klauerjev, Triglav

pristni rastlinski likér.

Oživlja želodec. Budi tek in prebavo. Daje dobro spanje.

Edino pristen od založnika:

Edmund Kavčič

v Ljubljani. (11-52)

Iz drevesnice

Jos. Lenarčiča na Vrhniki

oddaja se za spomladno saditev sledeča tvarina:

1. Visokodebelnato drevje najboljših preskušenih vrst, jablane in bruške v lepih, zdravih in krepkih komadih a K 0'60 do K 1—

2. pritlikavci najboljših zimskih hrastek, namiznih jabolk in marelic v obliki piramid in palmet z 1—3 etažami z rodnim lesom a K 150 do K 6—

3. srednje visoka debla od izvrstnih „ringlotov“ (Reine-Claude) a K 1—

4. lepotočno drevje: lipe do 4 m visoke z velikanskim listjem a K 2—, temno-rudečellstnate bukke 2—3 m visoke a K 4—, Thuje, koje brez poškodbe prezimijo, v raznih vrstah od 60 cm do 5 m visoke a K 1— do K 5—, Azerol-jablane a K 0'60 in razno lepotočno grmičevje a K 0'60 do K 1—.

Za embalažo se računajo le lastni stroški. Cene se razumejo za blago postavljeno na kolodvor na Vrhniki. (618-2)

Stanovanje

po 1 sobo in kuhinjo ter drvarnico, se odda za maj-termin mirnim strankam brez otrok.

Povpraša naj se na Ambroževem trgu št. 24. (649-1)

Notar dr. J. Barle v Kozjem

išče (634-2)

koncipijenta

(tudi začetnika) — Vstop takoj.

Učenka za šivanje

sprejme se takoj (623-2)

na Sv. Petra nasipu št. 35.

— Dobiva se v vseh knjigotržnicah —

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski

Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih ** 14 dni se izdaja en sešitek **

Založna knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani

Mannesmann-ove cevi

varilne in plinove cevi vsake obsežnosti in vse drugovrstne cevi razpošilja po konkurenčnih cenah

Nemško-avstr. tovarna za Mannesmannove cevi v Komotavi, na Češkem. (437-4)

Zastopniki v vseh večjih mestih.

(633-2)

Oklic.

P. 13.29.

Na predlog g. Franca Krenner-ja, kot kuratorja Jakoba Killer-ja, trgovca v Kranju, dovoli se

prostoovoljna dražba

Jakobu Killerju

lastne dvonadstropne hiše št. 180 v Kranju,

stavn. parcele št. 20, ki je pripisana zemljišču vlož. št. 254 d. o. Kranj. Za dražbo se določa narok na

11. marca 1903

dopoldne ob 10. uri pri tej sodnji v sobi št. 6. Izključna cena, pod katero se dražba ne vrši, se ustanovi z 16.000 K. Vsak ponudnik ima položiti 10% varščino, vso kupnino je plačati v 14 dneh po dražbi. Na posestvu vknjiženim upnikom ostanejo njih pravice pridržane ne glede na prodajno ceno. Kupnina se bo porabila za odvrnitev dolgov in nabavo blaga.

C. kr. okrajna sodnja Kranj, odd. II.

dne 27. svečana 1903.

Dr. Franc Piki

naznanja, da je otvoril

v Postojini

odvetniško pisarno.

Postojina, dne 1. marca 1903. (620-3)

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fondi: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-23)

Vsa pojanila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah štev. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovoizdatne namene.